

Sygn. akt I CSK 682/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa J. M.-S.
przeciwko J. K.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Powód J. M.-S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 lutego 2021 r., którym oddalono jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 3 września 2019 r., oddalającego powództwo przeciwko J. K. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Sąd Najwyższy zważył:

W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują następujące istotne zagadnienie prawne:

a) Czy nieweryfikowalna matematycznie wysokość świadczeń obciążających stronę na podstawie zawartej ugody wymaga z uwagi na kauzalność umów nazwanych zgody stron na abstrakcyjny charakter takiej umowy?

b) Czy uznając konieczność respektowania właściwości natury stosunku prawnego, jakim jest ugoda co do działu spadku dopuszczalnym jest uznanie za ważne postanowienia o wysokości spłat w nieweryfikowalnej matematycznie wysokości?

c) Czy ugoda zawarta między spadkobiercami, regulująca rozliczenia z tytułu działu spadku zachowuje swą kauzę w przypadku odrzucenia spadku przez osobę uprawnioną z ugody?

Powód zawarł ugodę w przedmiocie rozliczeń związanych z działem spadku. W jego ocenie okoliczność odrzucenia spadku przez jednego ze spadkobierców oraz brak wyszczególnienia stanu spadku w ugodzie doprowadziły do utraty *causy* czynności prawnej ugody.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.)

Przedstawione uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań.

Przedmiotem ugody zawartej między stronami były rozliczenia związane z działem spadku po małżonce powoda i matce pozwanego. Powód nie wykazał, by nie doszło do otwarcia spadku po tej osobie. Zasady wykładni oświadczeń woli wskazane w art. 65 § 2 k.c. nakazują poszukiwać celu umowy nadawanego jej przez strony w chwili zawarcia. Nie ulega wątpliwości, że powód i pozwany dążyli do uregulowania panujących między nimi stosunków majątkowych i handlowych w związku ze śmiercią bliskiej im osoby. Fakt zawarcia ugody na określoną kwotę spłaty prowadzi do wniosku, że tak określona kwota wydawała się obu stronom adekwatna bądź możliwa do zaakceptowania w świetle ich wiedzy o stanie spadku, którego opisanie nie stanowiło *essentialia negotii* ugody. Zmiana faktycznych stosunków między stronami po dokonaniu czynności prawnej nie może zaś być utożsamiana z odpadnięciem *causy*.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.